

Gode
pasient
—forløp

Årsrapport 2022

Kort om satsingen

KS gjennomfører satsingen Nasjonalt læringsnettverk for gode pasientforløp i samarbeid med Folkehelseinstituttet (FHI). Arbeidet finansieres av Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) som også leder styringsgruppen. Formålet er å støtte kommunene og helseforetakene i å bedre overgangene i pasientforløpet og å sikre brukernes behov for å møte helhetlige, trygge og koordinerte tjenester.

Gode pasientforløp for eldre og kronisk syke startet med to læringsnettverk i 2014–2015. Siden 2016 er det gjennomført ytterligere åtte læringsnettverk: Agder, Rogaland, Nordland, Hedmark og Oppland, Oslo, Møre og Romsdal, Ofoten, Troms og Finnmark og Østfold.

For at alle landets kommuner og helseforetak skulle få tilbud om å delta i læringsnettverk, ble det besluttet å videreføre Gode pasientforløp i perioden 2020–2023. I denne fireårsperioden vil det totalt bli gjennomført syv læringsnettverk. Kommunene som har deltatt i de regionale læringsnettverkene representerer til sammen 76 prosent av landets innbyggere.

Mens det tidligere har vært gjennomført separate læringsnettverk for henholdsvis eldre og kronisk syke og psykisk helse og rus, omfatter arbeidet i perioden 2020–2023 alle voksne brukere som mottar kommunale tjenester.

Læringsnettverksperioden er på 18 måneder. Før oppstart kommer en forberedelsesfase på tre måneder. I løpet av nettverksperioden arrangeres det fire samlinger. Det arrangeres også en erfaringsamling ca. ett år etter den fjerde samlingen. I tillegg arrangeres det årlig en nasjonal erfaringskonferanse.

Fundamentet

Læringsnettverkene i Gode pasientforløp skal forbedre overgangene i pasientforløpet, både internt i kommunene og sykehusene og mellom sykehus og kommune. Verktøy og metoder i forbedringsarbeidet er forskningsbasert og bygd på kunnskap om hva som virker.

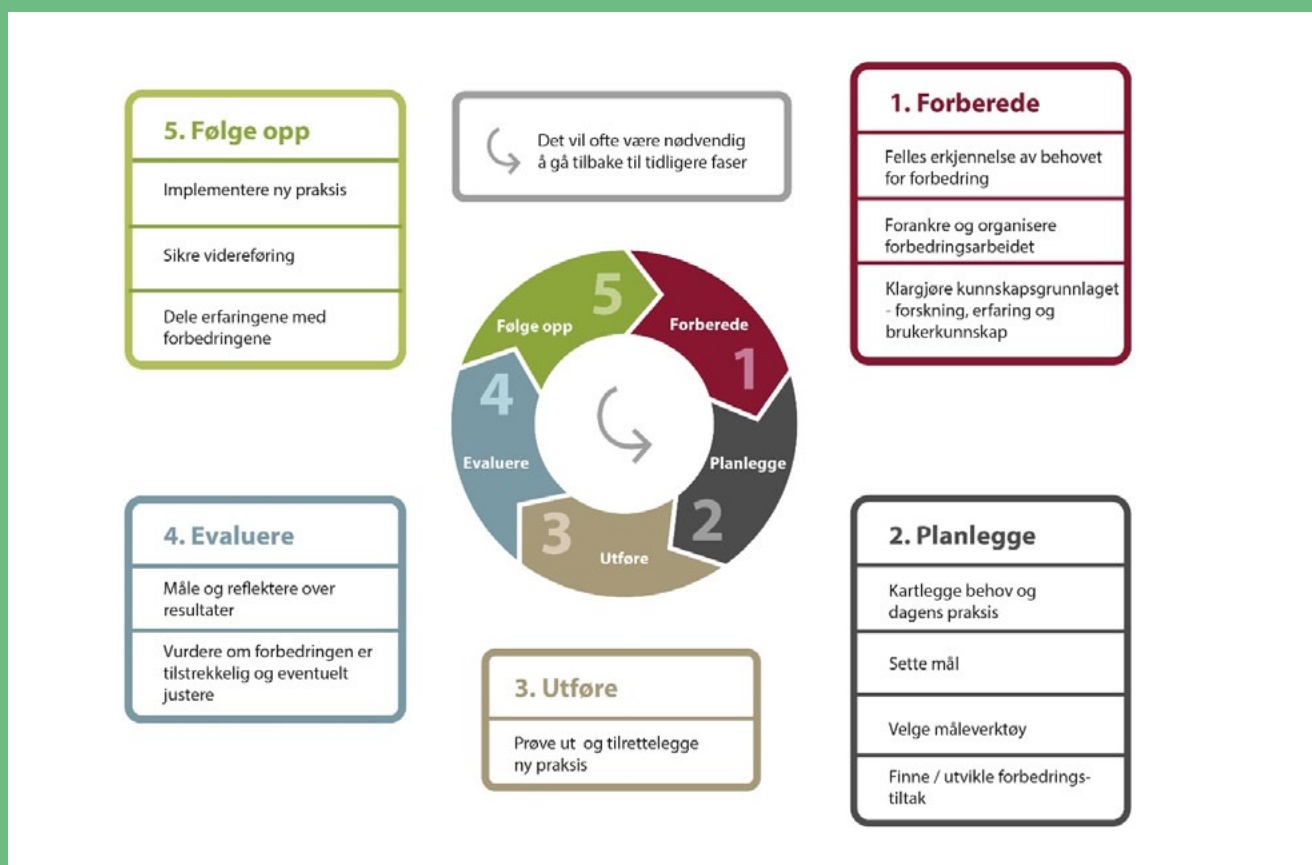
Fundamentet i Gode pasientforløp er todelt. Arbeidet skal resultere i at brukeren opplever å være likeverdig i utarbeidelse av sitt pasientforløp. Derfor er spørsmålet «hva er viktig for deg?» så sentralt. Et viktig verktøy for å styrke brukerrollen er Hva er viktig for deg?-skjemaet. Hensikten med bruken er å anerkjenne pasienten som ekspert på eget liv, tildele tjenester ut fra det som er viktig for pasienten, og at pasienten sammen med tjenesteytere vurderer nytten av de tjenestene som gis. Hva er viktig for deg?-skjemaet er basert på Pasientspesifikk funksjonsskala (PSFS) og oversatt til norsk og validert av professor Ingvild Kjekken.

Men det hjelper lite å spørre, hvis den som spør ikke lytter til svaret og handler i tråd med det. Det hjelper heller ikke å spørre, hvis ikke det tverrfaglige teamet planlegger og systematiserer pasientforløpet slik at det er klart hvem som gjør hva, og at innsatsen fører til at brukeren opplever helhetlige, koordinerte og trygge pasientforløp.

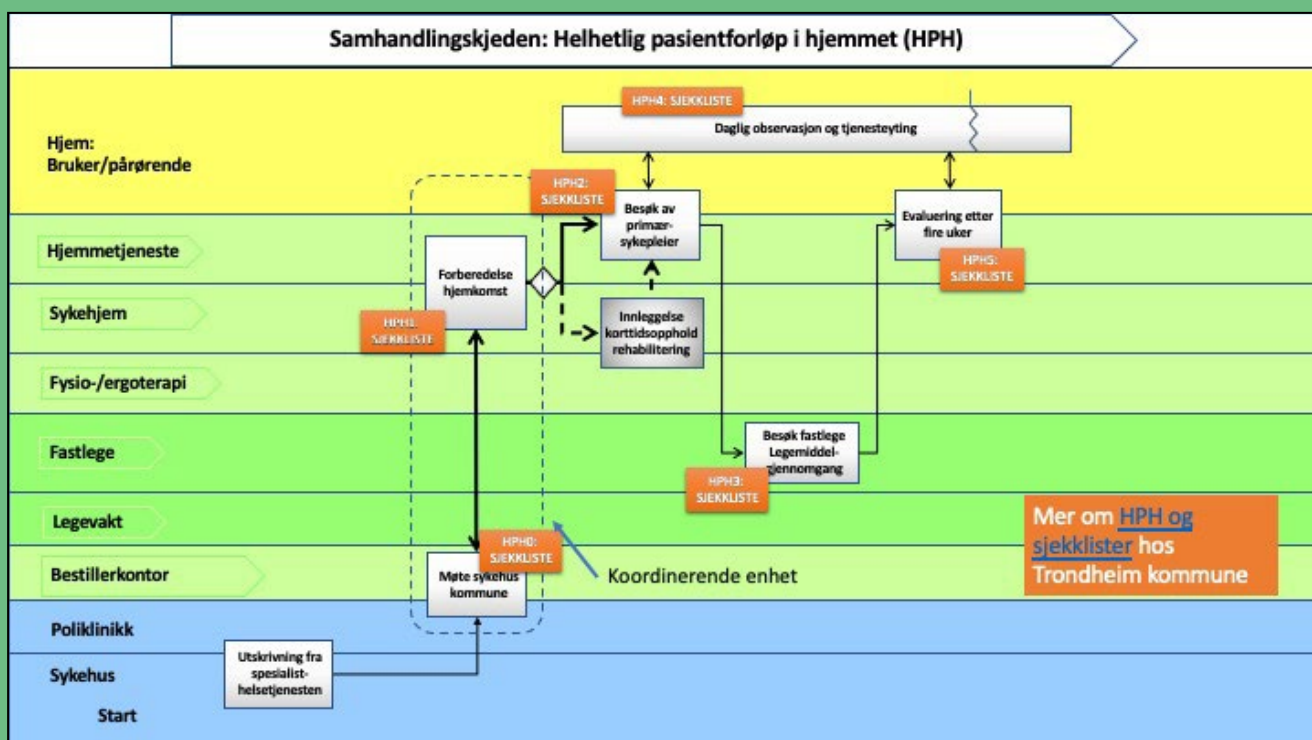
Den andre delen i Gode pasientforløp er Helhetlig pasientforløp i hjemmet (HPH), et generisk forløp med en strukturert utskrivingsprosess som kan brukes på alle pasientgrupper, uavhengig av diagnose. HPH startet som et tverrfaglig sammensatt utviklingsprosjekt i Midt-Norge i 2009. Anders Grimsmo, professor emeritus NTNU, var initiativtaker og sentral i dette utviklingsarbeidet og deltar på alle nettverkssamlinger.

Modell for kvalitetsforbedring kan være til hjelp i forbedringsarbeidet, men teamene kan også bruke andre modeller. Det viktigste er å arbeide systematisk.

Samhandlingskjeden: Helhetlig pasientforløp i hjemmet (HPH).
 For hver boks i samhandlingskjeden Helhetlig pasientforløp i hjemmet (HPH) utarbeides prosedyrer og sjekklister tilpasset lokale forhold.

For hver boks i samhandlingskjeden er det utarbeidet prosedyrer og sjekklister tilpasset lokale forhold. Pasienten meldes utskrivningsklar og informasjon utveksles, enten i et fysisk møte eller per telefon. Hjemmetjenester etableres, primærsykepleier blir oppnevnt og behov kartlagt innen tre dager, eventuelt først etter et intermediær-/korttidsopphold. Etter 14 dager skal alle med kommunalt tilbud besøke eller få besøk av fastlegen. Det hele blir evaluert av primærsykepleier og eventuelt justert etter fire uker.

Bare unntaksvis starter pasientforløp i kommunen ved utskrivning fra sykehus. Som oftest starter forløpet med et helse- og funksjonsfall der brukeren selv, på egen hånd eller ved hjelp av pårørende, ber om hjelp. Hjelpebehovet kan også oppdages av andre tjenester i kommunen.

Kommuner som har lyktes med helhetlige pasientforløp benytter det samme rammeverket for alle forløp hos brukere med behov for kommunale omsorgs- og behandlingstjenester. Det samme opplegget kan benyttes ved nye pasienter og årlige gjennomganger.

Dette gjorde vi i 2022

2022 ble et travelt år med 12 nettverkssamlinger.

Læringsnettverket i Telemark

Andre samling i Telemark ble arrangert i mars og tredje samling i september. Ti kommunale forbedringsteam og ett forbedringsteam fra Notodden sykehus

deltar i læringsnettverket. Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vestfold og Telemark (Telemark) veileder de kommunale forbedringsteamene. Læringsnettverket er forankret i helsefellesskapet.

Læringsnettverket i Ahus-regionen

Som i Telemark, ble også andre og tredje samling i Ahus-regionen avholdt i henholdsvis mars og september. I dette læringsnettverket deltar ti kommunale forbedringsteam og ett forbedringsteam fra Akershus universitetssykehus. Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Viken (Akershus) veileder de kommunale forbedringsteamene.

Læringsnettverket i Helse Bergen-regionen

Læringsnettverket startet opp i april. Det som er spesielt i dette læringsnettverket, er at alle kommunene deltar sammen med Helse Bergen. Siden første samling har også Olaviken alderspsykiatriske sykehus blitt med. Andre samling ble gjennomført i september. Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vestland (Hordaland) veileder de kommunale forbedringsteamene. Læringsnettverket er forankret i helsefellesskapet.

Læringsnettverket på Helgeland

Andre samling ble arrangert i april, og tredje samling ble arrangert i oktober. Forbedringsteam fra tolv kommuner deltar sammen med Helgelandssykehuset. Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Nordland veileder de kommunale forbedringsteamene. Læringsnettverket er forankret i helsefellesskapet.

Her er teamet som arbeider med Gode pasientforløp: Kristin Tveitnes, KS, Risten Lango, KS, Kirsti Nyerrød, FHI, Christine Sørli Hage, KS, Merethe Taang, KS Vestfold og Telemark, Anna Lena Gaup, KS Viken, Kristin Måntrøen Lorentzen, KS Innlandet, Lisa Friborg, KS Nord-Norge, Torun Risnes, KS, Sigrid J. Askum, KS og Anders Vege, FHI.

Magne og Inga, hovedpersonene i filmen om helhetlig pasientforløp i hjemmet, ble mottatt med rød løper og velkomstdrikk da de ankom kulturhuset i Surnadal på premieren i februar.

Læringsnettverket i Vestfold

Tredje samling ble gjennomført i juni. I slutten av august ble det arrangert måleverksted i Horten som et ekstra tilbud til deltakerne i dette læringsnettverket. Målinger er viktig i forbedringsarbeid, og målinger er derfor tema både på andre og tredje nettverkssamling i Gode pasientforløp. I Vestfold har de vært svært uheldige. Pandemien gjorde at både andre og tredje nettverkssamling måtte utsettes. Nils-Øivind Offernes, psykologspesialist ved Universitetssykehuset i Oslo, stod for opplæringen. Fjerde nettverkssamling i Vestfold ble gjennomført i månedsskiftet november/desember. Opprinnelig deltok alle de seks kommunene i Vestfold, men Larvik kommune trakk seg underveis i perioden. FHIs medarbeidere i Gode pasientforløp veiledet de kommunale forbedringsteamene.

Læringsnettverket i Sogn og Fjordane

Fjerde samling i Sogn og Fjordane ble arrangert i månedsskiftet august/september. 13 kommunale forbedringsteam og fire team fra helseforetaket deltok i læringsnettverket. Utviklingssenter for sjukeheim og heimetjenester Vestland (Sogn og Fjordane) veiledet de kommunale forbedringsteamene. Læringsnettverket er forankret i helsefellesskapet.

Læringsnettverket i Innlandet

Dette nettverket hadde oppstart i 2022, og første samling på Innlandet ble arrangert i november. Forbedringsteam fra 14 kommuner og Sykehuset Innlandet deltar. Læringsnettverket er godt forankret i helsefellesskapet, og Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) i Innlandet (både Hedmark og Oppland) og helseforetaket er viktige samarbeidspartnere og bidrar med veiledning. Pasientsikkerhetsarbeidet som USHT har ansvar for er en del av Gode pasientforløp i Innlandet.

Samarbeid med Utviklingssentrene

Veiledning er en sentral del av forbedringsarbeid, og Gode pasientforløp samarbeider med flere av de regionale utviklingssentrene rundt om i landet. Veiledningen gjennomføres både digitalt og på fysiske samlinger for grupper av kommuner.

KS i regionene

KS' medarbeidere i regionene har en sentral rolle knyttet til tilrettelegging og koordinering lokalt. De kjenner kommunene og har oversikt over pågående aktiviteter som henger sammen med arbeidet i Gode pasientforløp. KS' ansatte i regionene vil også kunne bidra i videreføringen av arbeidet i satsingen etter at læringsnettverket er avsluttet.

Erfaringskonferanse

Gode pasientforløps nasjonale erfaringskonferanse i 2022 ble arrangert torsdag 17. mars som en hybrid konferanse med ca. 140 deltakere til stede på Radisson Blu Scandinavia Hotel i Oslo og ca. 360 deltakere som fulgte konferansen på nett. Opptaket av konferansen har hatt over 440 visninger i ettertid. Målet med konferansen er å dele eksempler på det gode forbedringsarbeidet som gjøres over hele landet.

Priser

Fagsykepleier Ellen Marie Troland Hufthammer ved medisinsk sengepost på Notodden sykehus er leder for sykehusets forbedringsteam i Gode pasientforløp. På Sykehuset Telemarks første pasientsikkerhetskonferanse, som ble arrangert 9. november, ble det utdelt to forbedringspriser. Hufthammer fikk pris for arbeidet med Gode pasientforløp sammen med diabetesteamet ved avdeling for barne- og ungdomsmedisin.

OSLO UNIVERSITETSSYKEHUS

Hva er viktig for deg?

Vi markerer Hva er viktig for deg?-dagen!

Spør pasient eller bruker «hva er viktig for deg?»
Lytt til svaret!
Følg opp det som er viktig sammen!

OSLO UNIVERSITETSSYKEHUS

Hva er viktig for deg?

Vi markerer Hva er viktig for deg?-dagen!

Spør pasient eller bruker «hva er viktig for deg?»
Lytt til svaret!
Følg opp det som er viktig sammen!

↑
Jannike Dyb Oksavik og Cecilie Fromholt Olsen, begge førsteamanuenser ved henholdsvis NTNU og OsloMet, har fulgt hvert sitt læringsnettverk og forsket på pasientforløp og pasientmedvirkning i sine doktorgradsarbeid. Hva er viktig for deg?-samtalen var tema for innleggene deres på Gode pasientforløps nasjonale erfaringskonferanse i 2022.

←
Oslo universitetssykehus laget nye rollups for å bli mer synlig på Hva er viktig for deg?-dagen i juni.

Anders Vege, som er utdannet sykepleier, har gjennom Gode pasientforløp blitt tildelt pris av den engelske kampanjen Nursing Now Challenge for arbeidet med «hva er viktig for deg?». På et digitalt arrangement 12. mai ble det viktige arbeidet til sykepleiere rundt om i verden feiret, og det ble delt ut priser i seks kategorier. Anders Vege ble tildelt prisen på grunn av sin framtrekkende rolle i den internasjonale «hva er viktig for deg?»-bevegelsen.

Hva er viktig for deg?-dagen

Hva er viktig for deg?-dagen ble i 2022 markert for niende gang torsdag 9. juni. I løpet av våren kom det inn ca. 220 bestillinger på totalt ca. 40 000 buttons.

Gode pasientforløp arrangerte et webinar, og 125 personer fulgte webinarer som er sett over 280 ganger i etterkant. Helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol sendte hilsen.

Lokale arrangementer og aktiviteter er en viktig del av den årlige markeringen – både på sykehus og i kommuner. På Oslo universitetssykehus ble det blant annet arrangert frokostmøte på Rikshospitalet og lunsjmøte på Ullevål.

Pasientsikkerhetskonferansen

Gode pasientforløp hadde parallellsesjon på Pasientsikkerhetskonferansen 2022. Temaet for den tre timer lange sesjonen var: Hvordan lykkes med helhetlige, trygge og koordinerte pasientforløp.

I tillegg til innledning ved Sigrid J. Askum og Anders Vege, delte representanter for Smøla, Sogndal, Eidsvoll og Eigersund kommuner hvordan de har arbeidet med utvikling av gode pasientforløp. Også arbeidet ved Notodden sykehus ble presentert.

Kommunikasjon

I samarbeid med Paragon Features har Gode pasientforløp laget en film om Helhetlig pasientforløp i hjemmet. Surnadal er en av de kommunene som jobber aller best med HPH, derfor var naturlig å dra hit for å produsere film. Den lokale premieren var på kulturhuset i Surnadal 9. februar, og filmen hadde nasjonal premiere på Gode pasientforløps erfaringskonferanse 17. mars.

Filmen viser hva HPH er, hvordan HPH brukes og hvilke gevinster det gir å bruke et strukturert utskrivings- og oppfølgingsprogram. Filmen skal også inspirere andre kommuner til å jobbe på samme måte, og den har blitt vist på konferanser og nettverkssamlinger. I tillegg til fullversjonen på 11 minutter er det laget en kortversjon på ca. fem minutter. Begge filmene er tilgjengelig på ks.no og i Gode pasientforløps YouTube-kanal.

På Gode pasientforløps nettside på ks.no legges det ut artikler om satsingen, relevant forskning og nyttig fagstoff. Det publiseres også oppsummerende artikler fra hver nettverkssamling. I disse artiklene er alle presentasjoner lagt ved sammen med lenker til videoopptak av de mest sentrale innleggene.

Sosiale medier er viktige kanaler i kommunikasjonsarbeidet. Gode pasientforløp har blant annet en Facebook-gruppe med ca. 5200 medlemmer. Det ble i mai gjennomført en workshop med Synlighet AS for å gjennomgå arbeidet med sosiale medier.

Krzystof Prusak har fått henvendelse fra Vefsn kommune om å søke kommunen om leilighet. Litt mer optimist

Vefsn kommune har bedt Krzystof Prusak om å søke kommunen om leilighet.

JON STEINER LINGGA
Helse- og omsorgs- og poliklinikk

922 85 154

Lesing, omfattende helg.no-situasjonen for dem røppladde mottaksavdelingen og poliklinikk Krzystof Prusak.

8. september fikk han styrt i trappa i leiligheten sin på Østmarken. Han ble så skadet i ryggen at nye av det han må gjøre i livetsdagen medfører betydelige smerter. Ingen på HSYK i Mosjøen sendte ham lovord til igjen etter et to dager langt opphold på sykehuset og i Vefsn sykehus. Med seg fikk han resepter på sterke smertestillende og trykkløst.

Søker om leilighet
Nettopp trappa legger det største problemet for poliklinikk. Han ønsker primært å kunne bo i leilighet på et plan, men skaden fortløpende har blitt bedre.

Etter at helg.no skrev om saken, har kommunen opprettet kontakt med Prusak.

Måling sier Prusak at han er litt mer optimistisk enn før helg.no.

Kommunehjelp for helse- og omsorg
Rachel Berg i Vefsn kommune har bedt om å fylle ut en søknad om leilighet.

Fortstøt store smerter
«Først da ryggen din akkurat er...»
«Som før helga, jeg har store smerter nå jeg går i trappa. Jeg er nødt til å legge vekt på ei side. Problemet er at jeg får nye

LYST TUNNELN: Krzystof Prusak midt brulle krykke og sterke smertestillende for å kunne bevege seg i leiligheten sin. Trappo opp til andre etasje er midt i et stort problem.

FOTO: JON STEINER LINGGA

press på ei skulder som jeg har problemer med fra før av. Jeg har vært mye i ro, med tanke både på ryggen og på skulden, sier Prusak.

Kommunehjelp for helse- og omsorg
Rachel Berg i Vefsn kommune har bedt om å fylle ut en søknad om leilighet.

Fortstøt store smerter
«Først da ryggen din akkurat er...»
«Som før helga, jeg har store smerter nå jeg går i trappa. Jeg er nødt til å legge vekt på ei side. Problemet er at jeg får nye

smerte i reformen. Vi er i gang med prosjektet «Gode pasientforløp», som overordnet er nasjonalt og hvor de fleste av kommunene deltar. Forventer å vurdere hvordan pasientforløpene skal utformes til det beste for pasientene. Kommunikasjonen mellom spesialisthelsetjenesten, altså sykehuset, og kommunen, er sentralt. Vi ønsker også å forbedre kommunikasjonen med pasienten når pasienten kommer hjem fra sykehuset eller fra kommunens helse- og omsorgstjenester, sier Berg.

Helsefelleskap
«Jeg ønsker å bli bedre kommunestyre behandler saken i Helsefelleskapet i Helgeland», partner- og samarbeid mellom kommunene på Helgeland og helseforløpsforlaget HPS.

«Det er mange år siden samhandlingsreformen ble vedtatt»
«Ja. Og vi har nok ikke lykkes helt med å gjennomføre inter-

kommune er Rachel Berg. Hun beretter at hun har vært i dia-log med Prusak.

«Vi prøver litt om hva han kan gjøre, og derfor søker han kommunen om en leilighet. Det er i utgangspunktet det som hinderer at han kan bo i leiligheten sin. I tillegg har han behov for smertestillende og trykkløst, sier Prusak.

Ønske om forbedring
«Det er mange år siden samhandlingsreformen ble vedtatt»
«Ja. Og vi har nok ikke lykkes helt med å gjennomføre inter-

kommune er Rachel Berg. Hun beretter at hun har vært i dia-log med Prusak.

med «Gode pasientforløp». Et hovedmål er å forbedre oppfølging av pasientene, og spesielt med kronisk syke pasienter. Sammen med Gode pasientforløp hjelper vi at samhandlingen mellom Helseforløpsforlaget og helseforløpsforlaget Vefsn kommunen skal bli bedre, sier Berg.

Helsefelleskap
«Jeg ønsker å bli bedre kommunestyre behandler saken i Helsefelleskapet i Helgeland», partner- og samarbeid mellom kommunene på Helgeland og helseforløpsforlaget HPS.

«Det er mange år siden samhandlingsreformen ble vedtatt»
«Ja. Og vi har nok ikke lykkes helt med å gjennomføre inter-

↑ På tredje samling i Gode pasientforløps læringsnettverk i Telemark i september ble det prøvd ut en ny vri på gruppearbeidet, der kommunene i Øvre Telemark og Notodden sykehus diskuterte hvordan de kan få til et bedre samarbeid.

← I en artikkel i Helgelendingen 28. september forteller helse- og omsorgssjef Rachel Berg i Vefsn kommune at deltakelsen i læringsnettverk skal gi bedre samhandling med sykehuset og skape bedre pasientforløp. Forbedringsarbeidet henger også nøye sammen med arbeidet i helsefelleskapet på Helgeland. (Artikkelen deles med tillatelse fra avisen.)

Alltid gode tilbud!

Kontakt oss i dag for en **Gratis uforpliktende befaring - prisoverslag** Over 20 års erfaring innen kjøkken. Et miljøvennlig alternativ. Alt sveiseders på mål etter ditt kjøkkenansett arbeid og type. Vi skifter ut stender som dører, benkeplater, skuffer, kiler og bygger opp til tak + **Din lokale kjøkkenfornyer. Spør oss, det vil lønne seg!**

Kontakt Martin for nærmere info! Tlf 984 43 921 Epost: martin@norsk-kojkenfornying.no www.norsk-kojkenfornying.no

Læringsnettverk Gode pasientforløp for eldre og kronisk syke / Gode pasientforløp

Navn/område	Deltakerkommuner	Helseforetak	Periode
Innlandet	Elverum, Gausdal, Gran, Hamar, Lillehammer, Løten, Nord-Fron Ringsaker, Skjåk, Stange, Søndre Land, Vestre Toten, Vågå, Våler	Sykehuset Innlandet	2022-2023
Helse Bergen-regionen	Alvær, Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen ved Etat for vurdering og rehabilitering, Hjemmebaserte tjenester i Fana og Ytrebygda og Hjemmebaserte tjenester i Fyllingsdalen og Laksevåg, Bjørnafjorden, Eidfjord, Fedje, Gulen, Kvam, Masfjorden, Modalen, Osterøy, Samnanger, Ulvik, Vaksdal, Voss, Øygarden	Helse Bergen	2022-2023
Ahus-regionen	Aurskog-Høland, Eidsvoll, Hurdal, Kongsvinger, Lillestrøm, Lørenskog, Nes, Nittedal, Rælingen, Sør-Odal	Akershus universitetssykehus	2021-2023
Telemark	Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Midt-Telemark, Nissedal, Notodden, Seljord, Tinn, Tokke, Vinje	Sykehuset Telemark, avd. Notodden	2021-2023
Helgeland	Alstahaug, Brønnøy, Dønna, Grane, Hemnes (to team), Herøy, Leirfjord, Lurøy, Rana, Sømna, Vefsn, Vega	Helgelandssykehuset	2021-2023
Sogn og Fjordane	Askvoll, Aurland, Bremanger, Fjaler, Hyllestad, Kinn, Luster, Lærdal, Sogndal, Stad, Stryn, Sunnfjord, Vik	Helse Førde	2021-2022
Vestfold	Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Holmestrand, Færder	Sykehuset i Vestfold	2020-2022
Østfold	Askim, Eidsberg, Fredrikstad, Halden, Hobøl, Hvaler, Rakkestad, Rygge, Sarpsborg, Spydeberg, Trøgstad	Sykehuset Østfold	2018-2020
Ofoten, Troms og Finnmark	Alta, Balsfjord, Dyrøy, Evenes, Hammerfest, Harstad, Hasvik, Kvæfjord, Kåfjord, Lenvik, Loppa, Lyngen, Nordkapp, Nordreisa, Salangen, Skjervøy, Skånland, Storfjord, Sørreisa, Sør-Varanger, Tjeldsund, Tromsø	Hammerfest sykehus, Kirkenes sykehus, UNN Harstad, UNN Narvik og UNN Tromsø	2018-2019
Møre og Romsdal	Aukra, Aure, Averøy, Eide, Fræna, Giske, Gjemnes, Haram, Herøy, Kristiansund, Midsund, Nesset, Norddal, Rauma, Sande, Sandøy, Skodje, Smøla, Stordal, Sula, Sunndal, Surnadal, Sykkylven, Tingvoll, Ulstein, Vanylven, Vestnes, Volda, Ørskog, Ørsta, Ålesund	Helse Møre og Romsdal (Kristiansund, Molde, Volda og Ålesund sjukehus)	2017-2019

Navn/område	Deltakerkommuner	Helseforetak	Periode
Oslo	Nordstrand, Søndre Nordstrand og Østensjø sammen med Aker rehabilitering, Kommunal akutt døgnenhet (KAD), Ryen helsehus	Oslo universitetssykehus	2017-2019
Hedmark og Oppland	Eidskog, Gausdal, Grue, Hamar, Kongsvinger, Lillehammer, Løten, Nord-Aurdal, Nord-Odal, Ringebu, Ringsaker, Sel, Stange, Stor-Elvdal, Sør-Fron, Sør-Odal, Trysil, Tynset, Vågå, Øyer, Åsnes	Sykehuset Innlandet med alle seks sykehus	2017-2018
Nordland	Andøy, Bodø, Bø, Fauske, Gildeskål, Hadsel, Lødingen, Meløy, Sortland, Vestvågøy, Vågan, Øksnes	Nordlandssykehuset med sykehusene i Bodø, Vesterålen og Lofoten) og UNN Harstad	2017-2018
Rogaland	Bømlo, Eigersund, Gjesdal, Haugesund, Hå, Klepp, Lund, Sandnes, Forsand, Sola, Stavanger, Finnøy, Rennesøy, Stord, Strand, Suldal, Time, Tysvær	Stavanger universitetssjukehus (SUS) og Helse Fonna med sykehusene i Haugesund og Stord	2016-2018
Agder	Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kristiansand, Songdalen, Søgne, Kvinesdal, Lindesnes, Mandal, Marnardal, Lyngdal, Audnedal, Sirdal, Vennesla, Åseral, Arendal, Birkenes, Bygland, Bykle, Evje og Hornnes, Froland, Gjerstad, Grimstad, Iveland, Lillesand, Risør, Tvedestrand, Valle, Vegårshei, Åmli	Sørlandet sykehus med tre sykehus (Arendal, Flekkefjord og Kristiansand)	2016-2018
Læringsnettverk Gardermoen	Sarpsborg, Nes (Viken), Frogn, Oppegård, Rendalen, Tynset, Jevnaker, Lunner, Søndre Land, Østre Toten, Hole, Nes (nå Nesbyen), Ringerike, Larvik, Sandefjord, Notodden, Molde, Malvik, Melhus, Røros, Vågan		2014-2015
Læringsnettverk Sør	Arendal, Froland, Gjerstad, Grimstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei, Åmli, Kristiansand, Åseral, Lindesnes, Mandal, Marnardal, Flekkefjord, Kvinesdal, Lyngdal, Audnedal, Sirdal, Sola, Stavanger		2014-2015

Læringsnettverk psykisk helse og rus

Navn/område	Deltakerkommuner	Helseforetak	Periode
Store og mellomstore kommuner	Kristiansand, Skien, Moss, Rygge, Eidsvoll, Nittedal, Asker, Bærum, Bodø, Narvik	UNN, Nordland Sykehus, DPS Grorud, Sørlandet sykehus, DPS Bærum	2017-2018
Rogaland og Sunnhordaland	Bømlo, Eigersund, Gjesdal, Haugesund, Hå, Karmøy, Klepp, Rennesøy, Sandnes, Sauda, Sola, Stavanger, Stord, Strand, Time	Helse Stavanger og Helse Fonna	2016-2017

Forskning på Gode pasientforløp og «hva er viktig for deg?»

Tre stipendiater har fulgt arbeidet i Gode pasientforløps læringsnettverk. To av disse, [Cecilie Fromholt Olsen](#) og [Jannike Dyb Oksavik](#), fullførte sine doktorgradsarbeid i 2021, mens [Elin Rogn Nilsen](#) avslutter sitt arbeid i 2023. I tillegg har [Thomas Kristian Tollefsen](#) fulgt læringsnettverk for God samhandling for barn og unge. Arbeidet hans viser gode resultater ved bruk av Hva er viktig for deg? - et verktøy for å fremme brukermedvirkning i kommunale lavterskel-tjenester for ungdom mellom 12 og 23 år. Tollefsen disputerte i 2020.

I en [norsk studie i det store EU-prosjektet SELFIE](#) rapporterer pasienter i kommuner som har deltatt i Gode pasientforløp om bedre helse

på enkelte områder enn pasienter som har mottatt tradisjonell omsorg. Studien har sett på endring i helse og ble gjennomført av forskere i Bergen, blant annet professor Sabine Ruths og dekan Jan Erik Askildsen ved Universitetet i Bergen, i perioden 2017-2019. Resultatene er oppsummert i artikkelen [Evaluating an integrated care pathway for frail elderly patients in Norway using multi-criteria decision analysis](#) som ble publisert i BMC Health Services Research høsten 2021.

[Forskere ved Nasjonalt senter for e-helse-forskning](#) har gjennomført en midtveisevaluering av satsingen Nasjonalt læringsnettverk for gode pasientforløp. De leverte i 2020 sin rapport som konkluderer med at Gode pasientforløp er et visjonært, målrettet og uhyre viktig arbeid som har betydning på mange fronter i tjenesten. Gode pasientforløp er med på å drive fram et nødvendig og overordnet paradigmeskifte i retning av en personsentrert helsetjeneste.

På Sykehuset Telemarks første pasientsikkerhetskonferanse i november ble det utdelt to forbedringspriser. Ellen Marie Troland Hufthammer fikk pris for arbeidet med Gode pasientforløp sammen med diabetesteamet ved avdeling for barne- og ungdomsmedisin.

Vi som jobber i Gode pasientforløp

Utviklingsarbeidet Gode pasientforløp eies av KS og gjennomføres i samarbeid med FHI. Arbeidet ledes av fagleder Sigrid J. Askum i KS og fagleder Anders Vege i FHI. Torun Risnes, Risten Lango, Kristin Tveitnes og Christine Haga Sørli i KS er også sentrale i arbeidet sammen med Kirsti Nyerrød i FHI.

Kristin Måntrøen Lorentzen, KS Innlandet, Lisa Friborg, KS Nord-Norge, Merethe Taang, KS Vestfold og Telemark og Anna Lena Gaup, KS Viken har bidratt i arbeidet i de regionale læringsnettverkene.

Styringsgruppe i 2021

Kristin Løkke, HOD, leder

Åse L. Snåre, KS

Helga Katharina Haug, Helsedirektoratet

Ellen Margrethe Carlsen, Helsedirektoratet

Tove Gundersen, Rådet for psykisk helse

Wenche Kristin Røkenes, FFO/Norsk forening
for Tuberøs Sklerose Komplex

Ingrid Bruun, Mental Helse Ungdom

« På landsbasis er det stor forskjell mellom kommunene, derfor er Gode pasientforløp så bra. I læringsnettverkene jobbes det både med å utvikle bedre pasientforløp og med systematisk kvalitetsforbedring.

*Trude Hartvigsen, avdelingsleder
i Fagutviklingsavdelingen i Vestvågøy
kommune og veileder for de kommunale
forbedringsteamene på Helgeland*

